

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Mgr. Martin Horák, prednosta Mestského úradu v Nitre
Číslo materiálu:	842/2021
Názov materiálu:	Návrh nových opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Dolné Krškany
Spracovateľ:	PhDr. Nad'a Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb
Napísal:	PhDr. Nad'a Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb JUDr. Ivana Buranská, vedúca odboru služieb úradu Mgr. Miroslav Duchoň, veliteľ ŠVS, DDI a prevencie MsP Nitra Mgr. Miriama Glovňová, referent koordinátor pre prácu s rómskym etnikom Mgr. Martina Záhorcová, referent sociálneho bývania Mgr. Vladimír Ballay, vedúci odboru projektového a strategického riadenia Mgr. Elena Klenková, referent pre kultúru
Prizvať:	Mgr. Miroslav Duchoň Mgr. Miriama Glovňová
Dátum rokovania MR:	11.05.2021
Dátum vyhotovenia:	03.05.2021

Návrh na uznesenie:	<i>„na osobitnej strane“</i>
----------------------------	------------------------------

Podpis predkladateľa:	Mgr. Martin Horák, v. r.
------------------------------	--------------------------

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

p r e r o k o v a l o

Návrh nových opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Dolné Krškany

b e r i e n a v e d o m i e

Návrh nových opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Dolné Krškany

Dôvodová správa:

Uznesením Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 277/2020-MZ zo dňa 12.11.2020 k bodu: Informatívna správa „Návrh opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestskej časti Dražovce a Horné a Dolné Krškany“ Mestské zastupiteľstvo uložilo prednostovi Mestského úradu v Nitre povinnosť predložiť mestskému zastupiteľstvu „Návrh nových opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Dolné Krškany“ a informovať obyvateľov uvedených mestských častí o zrealizovaných opatreniach, ktoré boli vykonané zo strany Mesta Nitry s cieľom riešenia problémov v súvislosti s marginalizovanou rómskou komunitou v období od septembra 2019 do decembra 2020.

V súvislosti s prípravou materiálu s návrhom nových opatrení boli vytvorené pracovné skupiny, ktorých úlohou bolo spracovanie doterajších výstupov a zrealizovaných opatrení a návrh nových na ďalšie obdobie. Pôvodných desať opatrení bolo upravených na šesť prioritných oblastí:

1. Dodržiavanie zákonov a nariadení
2. Prevencia kriminality
3. Vzdelávanie a voľný čas (EduNRoma)
4. Sociálne služby (bývanie, zdravie, terénna sociálna práca a komunitné centrá)
5. Zamestnanosť
6. Interkultúrna spolupráca

Za každú prioritnú oblasť bol určený zodpovedný vedúci, ktorý koordinoval činnosť určitej pracovnej skupiny. V jednotlivých prioritných oblastiach boli definované problémy, ktoré bolo potrebné rozpracovať podľa vopred stanovenej štruktúry. Tá pozostávala zo stručného opisu problému, cieľového stavu, ktorý má Mesto Nitra ambíciu dosiahnuť, čo sa urobilo v rokoch 2019-2020, čo sa robí aktuálne, obmedzenia pôsobnosti samosprávy, návrh okamžitých riešení/opatrení a návrh dlhodobých, príp. nad-lokálnych riešení.

Takto zadefinované prioritné oblasti by mali pomenovať a ukázať, čo spôsobuje ich aplikovanie v praxi ako aj navrhnúť možné okamžité či dlhodobejšie riešenia. Uvedomujeme si, že pri riešení spoločenských problémov v dotknutých mestských častiach je nevyhnutná spolupráca a kooperácia jednotlivých odborov mestského úradu, príp. ďalších inštitúcií ako mestská polícia, ÚPSVaR Nitra, Službyt Nitra s. r. o., základné a materské školy a ďalší. Taktiež treba

poukázať na fakt, že aktuálne platná legislatíva neprináša podporné prostredie pre riešenia problémov pri práci s marginalizovanou rómskou komunitou.

Návrh opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestskej časti Dražovce a Horné a Dolné Krškany je „živý“ materiál, ktorý je možné dopĺňať a upravovať podľa potreby.

Stanovisko Komisie MZ pre sociálne veci, bývanie a podporu verejného zdravia

Komisia MZ pre sociálne veci, bývanie a podporu verejného zdravia prerokovala predložený materiál na svojom zasadnutí dňa 26.04.2021 a odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Nitre vziať na vedomie materiál po zapracovaní pripomienok:

- a) vypracovať materiál do podoby akčného plánu bez analytickej časti,
- b) doplniť do každého stanoveného problému: konkrétne opatrenia, indikátory, odborného garanta, finančné plnenie a časový plán plnenia.

Návrh nových opatrení na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Dolné Krškany

Návrh prioritných oblastí:

1. Dodržiavanie zákonov a nariadení (legálnosť stavieb, nedoplatky, odpadové ...)
2. Prevencia kriminality (bezpečnosť, kamerový systém...)
3. Vzdelávanie a voľný čas (EduNRoma)
4. Sociálne služby (bývanie, zdravie, terénna sociálna práca...)
5. Zamestnanosť (aktivačné práce, pracovné návyky, sociálny podnik, MOPS...)
6. Interkultúrna spolupráca (kultúra, spolužitie, dotačné výzvy...)

PO 1: DODRŽIAVANIE ZÁKONOV A NARIADENÍ

Problém 1	Daňové nedoplatky
Stručný opis problému:	<p>nedoplatky obyvateľov mestskej časti Dražovce a Horné a Dolné Krškany</p> <p>Daň z nehnuteľnosti – nedoplatky FO Dražovce 6 887,69 €</p> <p style="text-align: right;">Dolné Krškany</p> <p>8 842,08 €</p> <p style="text-align: right;">Horné Krškany</p> <p>3 769,55 €</p> <p>Celkový objem nedoplatkov za FO je 253 730,93 €.</p> <p>Komunálny odpad – nedoplatky FO Dražovce 56 874,10 €</p> <p style="text-align: right;">Dolné Krškany</p> <p>58 460,18 €</p> <p style="text-align: right;">Horné Krškany</p> <p>45 322,99 €</p> <p>Celkový objem nedoplatkov za FO je 1 750 033,25 €</p>
Cieľový stav:	minimalizácia daňových nedoplatkov
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<ul style="list-style-type: none"> - zaslané výzvy na zaplatenie nedoplatku fyzickým osobám spolu s rozhodnutiami - zverejnenie neplatičov na stránke mesta s nedoplatkom väčším ako 160 EUR - prihlásenie pohľadávok do dedičského konania - prihlásenie pohľadávok do konkurzného a reštrukturalizačného konania

	<ul style="list-style-type: none"> - odstúpenie pohľadávok na vymáhanie súdnym exekútorom - zriaďovanie záložných práv - dohodnutie splátkových kalendárov <p>Vymáhanie zabezpečujeme prostredníctvom súdnych exekútorov, návrhy sú podávané od roku 2017 na Okresný súd Banská Bystrica. Vymáhanie nedoplatkov prostredníctvom súdnych exekútorov je efektívne v prípade, ak má dlžník nejaký majetok, ktorý je možné exekučne postihnúť. Pri občanoch sociálne slabších (týka sa to hlavne dlžníkov na poplatku za komunálny odpad) sú exekučné konania vedené niekoľko rokov bez vymoženía pohľadávky. Na základe zákona 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene o doplnení niektorých zákonov dochádza od začiatku roka 2020 k ukončeniu väčšiny starých exekučných konaní začatých pred 1.4.2017. Predovšetkým sa ukončujú tie exekúcie, v ktorých sa za 5 rokov nevy mohlo viac ako 15 Eur.</p>
Čo sa robí aktuálne:	<p>Vzhľadom na pandemickú situáciu, ktorá trvala od 12.3.2020 do 30.9.2020 (tzv. fikcia obdobia skončenia pandémie) správca dane nemohol vymáhať novovzniknuté nedoplatky. Niektorým subjektom bolo umožnené platiť daň v splátkach až do roku 2021. Treba skonštatovať, že obdobie pandémie nepriaznivo ovplyvnilo platenie daní, čím došlo k výraznému zvýšeniu daňových nedoplatkov v celkovom objeme.</p> <p>Stav nedoplatkov sa sleduje. Aktuálne budú zasielané opakovane výzvy na zaplatenie nedoplatkov a budeme pokračovať vo vymáhaní.</p>
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Vymáhanie nedoplatkov sa vykonáva v zmysle platnej legislatívy
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Zasielanie výziev na zaplatenie nedoplatku a následné podávanie návrhov na exekúciu.
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Naďalej využívať na efektívne vymáhanie všetky inštitúty v zmysle platnej právnej legislatívy.
Odborný garant:	referát právny a vymáhania pohľadávok
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 2	Trvalý pobyt
Stručný opis problému:	nekontrolovateľný trvalý alebo prechodný pobyt občanov
Cieľový stav:	prehľad a kontrolovaný počet obyvateľov v jednotlivých domoch

Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	evidencia obyvateľov postupovala len v súlade so zákonom č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky, v ktorom sú nastavené jednoznačné zákonné pravidlá, koho, kedy, za akých podmienok je možné prihlásiť na trvalý alebo prechodný pobyt.
Čo sa robí aktuálne:	Postupuje sa v zmysle zák. č. 253/1998 Z. z.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Samospráva nemá oprávnenie regulovať prihlásenie počtu obyvateľov na príslušnú adresu na trvalý alebo prechodný pobyt, pokiaľ obyvateľ spĺňa zákonom stanovené podmienky.
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	
Odborný garant:	Referát evidencie obyvateľstva a domov
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 3	Čierne stavby
Stručný opis problému:	<ul style="list-style-type: none"> - stavebníci v Krškanoch a Dražovciach vo väčšine prípadov začnú stavbu realizovať bez akéhokoľvek práva k pozemkom a bez povolenia stavebného úradu; - ak stavebný úrad zistí, že stavebník stavbu realizuje bez príslušných povolení, nariadi zastaviť stavebné práce, ak sa niekto z nich prizná, že on je stavebníkom (vo väčšine prípadov pokračujú v prácach s odôvodnením, že nemajú kde bývať), skôr povedia, že oni nevedia kto to stavia; - stavebný úrad postupuje v zmysle stavebného zákona rieši prejednanie priestupku alebo deliktu, vyzve stavebníka na predloženie dokladov a projektovej dokumentácie – celý proces trvá dlho, lebo nie sú schopní si tieto veci zabezpečiť; - ak realizujú stavbu na cudzom pozemku a oni ten súhlas nezískajú podľa stavebného zákona odkážeme vlastníka pozemku na súd a konanie zostane prerušené do právoplatného rozhodnutia súdom; - zmena by nastala ak by bol stavebný zákon upravený tak, že každú stavbu bez povolenia stavebného úradu stavebník musí odstrániť, ak by to bolo v zákone tak, že môže zabezpečiť odstránenie obec a potom náklady vymáhať, tak neviem kto by potom vymohol tie náklady; - všetky rozrobené spisy (okrem jedného) máme v tom štádiu, že sme ich vyzvali na doplnenie alebo sme

	skončili pri štátnom stavebnom dohľade, že nevieme kto tú stavbu zrealizoval (nepriznajú sa).
Cieľový stav:	
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	
Čo sa robí aktuálne:	
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	
Odborný garant:	
Finančné plnenie:	
Časový plán	

PO 1: DODRŽIAVANIE ZÁKONOV A NARIADENÍ/časť: odpadové hospodárstvo

Problém 1	Poplatky za komunálne odpady
Stručný opis problému:	vysoké percento dlžníkov/neplatičov v rómskej komunite
Cieľový stav:	minimalizácia počtu dlžníkov
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	N/A na OŽP
Čo sa robí aktuálne:	Nitrianske komunálne služby pridávajú nádoby a vyvážajú odpad len občanom, ktorí majú uhradené poplatky za komunálny odpad v dôsledku čoho sa tento odpad hromadí na dvoroch rodinných domov a vznikajú čierne skládky a tiež lokálne problémy so zápachom či výskytom hlodavcov. Celkovo tak dochádza ku zhoršovaniu kvality životného prostredia.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	N/A
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	Prideliť veľkoobjemové odpadové nádoby do komunít a zabezpečiť ich cyklický zvoz. Dané riešenie však ide na náklady mesta, a vytvára zlé návyky v komunite, kedy obyvatelia nemajú dôvod platiť za zvoz nimi produkovaného odpadu. Odporúčame vypracovať kalkuláciu finančnej efektívnosti takéhoto postupu vs. finančnej náročnosti likvidácie nelegálnych skládok, ktoré aj tak zabezpečí a zaplatí mesto Nitra.

Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ol style="list-style-type: none"> splátkový kalendár resp. iná metóda, ktorá by preukázala, že domácnosť začala splácať svoje dlhy. Na základe toho by domácnosti bola pridelená nádoba a zabezpečený vývoz zmesového komunálneho odpadu. V prípade, že by domácnosť nedodržiavala termíny splátkového kalendára smetná nádoba by sa jej odobrala. V prípade úplnej insolventnosti neplatiča podmieniť poskytovanie služby vývozu odpadu vykonávaním verejno-prospešných prác zo strany neplatiča. Využiť by sa mohli takíto občania napr. pri likvidácii čiernych skládok alebo upratovaní verejných priestranstiev.
Odborný garant:	
Finančné plnenie:	
Časový plán	
Problém 2	Nelegálne skládky odpadu
Stručný opis problému:	<p>Zvýšený výskyt nelegálnych skládok odpadu v lokalitách, kde prevažuje rómske obyvateľstvo.</p> <p>Pod pojmom „nelegálna skládka“ sa rozumie odpad uložený v rozpore so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tieto skládky vznikajú nedisciplinovanosťou občanov v spôsobe nakladania s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi. Vo vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších dodatkov sú odpady zaradované do skupín, podskupín a druhov odpadov. Druhy odpadov sú označené šesťmiestnym číslom. Skupina „20-Komunálne odpady“ obsahuje 40 druhov odpadov.</p>
Cieľový stav:	efektívnejšia sanácia skládok a predchádzanie vzniku čiernych skládok
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	priebežné odstraňovanie nelegálnych skládok v súlade so zákonným postupom v zmysle zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch, v spolupráci s NKS, SMS a VPP pracovníkmi.
Čo sa robí aktuálne:	čierne skládky v rámci možností likviduje OŽP v spolupráci s NKS.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	<p>Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, § 15 ods. je povinnosť:</p> <p>(1) Oznámiť umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti, ktoré je v rozpore s týmto zákonom (ďalej len "nezákonné umiestnenie odpadu") môže akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva</p>

	<p>alebo obci, v ktorej územnom obvode sa táto nehnuteľnosť nachádza.</p> <p>(2) Vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti je povinný bezodkladne po zistení, že na jeho nehnuteľnosti bol nezákonne umiestnený odpad, oznámiť túto skutočnosť orgánu uvedenému v odseku 1. Nájdenie nezákonne uloženého odpadu je však stav, ktorý nastal po protiprávnom konaní neznámej osoby. Protiprávnym preto, lebo táto neznáma osoba (pôvodca) spáchala priestupok uvedený v § 115 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch tým, že uložila alebo ponechala odpad na inom mieste, než na mieste určenom obcou [§ 13 písm. a)]. Za priestupok podľa § 115 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch možno uložiť pokutu do 1 500 eur. V prípade, že sa nezákonným uložením odpadu spôsobila vlastníkovi nehnuteľnosti škoda vyššia ako 266,- eur, ide o spáchanie trestného činu podľa zákona číslo 300/2005 Z. z. trestný zákon, konkrétne podľa § 300 až 302 Trestného zákona. V takomto prípade OÚŽP nezačne správne konanie, ale odstúpi celú vec Policajnému zboru. Po doručení oznámenia na Okresný úrad v Bratislave – odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚŽP“), je OÚŽP povinný začať správne konanie vo veci.</p> <p>Ak sa ani na základe správneho konania nepodarí nájsť „pôvodcu odpadu“, OÚŽP vydá rozhodnutie o povinnej osobe, ktorá musí nezákonne uložený odpad odstrániť. Ak sa jedná o komunálny a drobný stavebný odpad, túto povinnosť má obec.</p>
<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyčlenenie dostatočných zdrojov na odstránenie už vytvorených nelegálnych skládok odpadu v lokalitách. OŽP v súčasnosti disponuje rozpočtovou kapitolou 30.000€. Ide však o prostriedky určené pre celé územie mesta Nitry. V súčasnosti sa ako problém pri odstraňovaní nelegálnych skládok odpadu javí disponibilná fyzická pracovná sila, teda pracovníci, ktorí manuálne pomáhajú pri asanácii skládok.
<p>Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizovanie pravidelných informačných stretnutí pre rómsku komunitu s cieľom zvýšiť povedomie o správnom nakladaní s odpadom a zabrániť tak zakladaniu nelegálnych skládok. Pod záštitou mesta/MsP/MOPS vytvoriť „zelené hliadky“, ktorých členovia by pochádzali z miestnej rómskej komunity. Tieto zelené hliadky by pravidelne monitorovali najviac kritické lokality a podieľali sa v spolupráci s OŽP/NKS na sanácii nelegálnych skládok a v neposlednom rade by zelené rómske hliadky pozitívne vplývali na ostatných členov komunity.

Odborný garant:	
Finančné plnenie:	
Časový plán	

PO 2: PREVENCIA KRIMINALITY

Problém 1	Protispoločenská činnosť na úseku občianskeho spolunažívania
Stručný opis problému:	<p>V mestskej časti Dražovce a Krškany žije približne 650 občanov marginalizovanej rómskej komunity (ďalej len MRK), k tomuto počtu je potrebné nezabudnúť pripočítať približne 450 občanov rómskeho etnika bývajúcich na Borovej ulici v mestskej časti Kalvária. V týchto lokalitách prichádza MRK do interakcie s väčšinovým obyvateľstvom, preto tieto lokality majú predispozíciu byť exponovaným miestom na protispoločenskú činnosť rôznej intenzity. Protispoločenská činnosť rómskych obyvateľov v časti Orechov dvor má inú špecifitu v komparácii s menovanými lokalitami, keďže na tomto mieste prichádza k minimálnemu kontaktu s väčšinovým obyvateľstvom.</p> <p>Pre rozdielnosť kultúr a rozdielnosť vnímania a preferovania životných hodnôt je dôvodné sa domnievať, že problémy môžu v týchto lokalitách eskalovať. Podľa empirických znalostí i vyjadrení VMČ Dražovce sa údajne množia nehody obyvateľov s miestnou rómskou komunitou na verejnom priestranstve. Tie sa adresne riešia okamžitým skontaktovaním členov MOPS s dotknutými osobami a následnými pohovormi s podozrivými členmi komunity.</p>
Cieľový stav:	Zvýšenie miery kvality spolunažívania MRK a väčšinového obyvateľstva.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<p>V oblasti situačnej prevencie kriminality bolo v mestskej časti Dražovce inštalovaných v roku 2019 sedem digitálnych kamier, ktoré boli umiestnené na miestach s najvyšším kriminogénnym faktorom. Finančné prostriedky Mestská polícia získala zaslaním projektu a následne priznanou dotáciou z rozpočtu MV SR, ktoré boli vyčlenené na prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti. V roku 2020 výzva nebola vyhlásená a v rozpočte mesta neboli vyčlenené finančné prostriedky na rozširovanie mestského kamerového systému.</p> <p>Na úseku sociálnej prevencie boli v roku 2019 zriadené dve hliadky miestnej občianskej poriadkovej služby (ďalej len MOPS), ktorých štyria členovia sa dobre zaradili do kontroly</p>

	<p>verejného poriadku (bližšie Príloha A). Organizačne boli zaradení pod vedenie povereného príslušníka mestskej polície. Na úseku sociálnej prevencie a práce s rómskou komunitou sa v teréne veľmi osvedčili.</p> <p>Hliadky mestskej polície boli pravidelne velené na preventívnu kontrolu verejného poriadku do lokality Dražovce a Krškany, kde už samotná prítomnosť príslušníkov mestskej polície mala odradiť páchatel'ov alebo potenciálnych páchatel'ov skutok začať, vykonať a dokončiť. Tento zámer bol väčšinou naplnený, pretože v čase ich kontrol a ich prítomnosti neboli zistené nedostatky či porušovanie právnych noriem vo vysokej kvantite alebo závažnosti, tie boli občanmi nahlasované až po odchode hliadok z lokality na realizáciu iných úloh. Mestskí policajti vo veľkej miere riešili problémy zmierlivo, verbálne, bez ukladania sankcií, často výchovným alebo informačným pohovorom.</p>
<p>Čo sa robí aktuálne:</p>	<p>V rámci personálnych, finančných, materiálnych a zákonných možností sa pokračuje v:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventívnom hliadkovaní mestskej polície v lokalitách, • adresných zásahoch hliadok mestskej polície, • preventívnom hliadkovaní a pôsobení členov MOPS v lokalitách, • adresných intervenčných zásahoch hliadok MOPS, • v časti Dražovce v nočných hodinách kontrola objektu školy a okolia na pohyb maloletých a mladistvých, • po ukončení protiepidemických opatrení opätovné sprevádzanie a samotný prevoz školopovinných rómskych detí v prostriedkoch hromadnej dopravy do školy (predpoklad máj 2021), • kontrola lokalít operátormi kamerového systému mestskej polície.
<p>Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • personálne, materiálne, finančné determinanty: <ul style="list-style-type: none"> ○ kamerový systém v lokalite Krškany obsahuje iba jednu kameru na jednej problematickej ulici, jej dosah však nie je dostatočný na celú ulicu, priblíženie silno uberá na požadovanej kvalite záznamu, ○ počet príslušníkov mestskej polície je už v súčasnosti problematicky postačujúci na plnenie úloh, ktoré sú na MsP Nitra kladené na úseku represie i prevencie, ○ počet členov MOPS je už v súčasnosti problematicky postačujúci na plnenie úloh, ktoré sú na MOPS kladené. • ústavné determinanty: <ul style="list-style-type: none"> ○ príslušníci mestskej polície, policajného zboru, členovia MOPS či zamestnanci inštitúcií a odborov

	<p>mestského úradu môžu konať iba v rozsahu a spôsobom, ktorý taxatívne vymedzujú príslušné právne normy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ súčasný slovenský právny systém je nastavený príliš prosociálne tak, že občania, ktorí sú nezamestnaní, prípadne sú v sociálnej či hmotnej núdzi, sú v praxi problematcky alebo nijako sankcionovateľní. Tejto skutočnosti sú si vedomí a takmer pravidelne ju zneužívajú na opakovanú protispoločenskú činnosť.
<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adresné a okamžité intervenčné zásahy dotknutých inštitúcií, • preventívne hliadkovanie v problémových lokalitách, • pravidelná alebo ad hoc komunikácia s mienkotvornými alebo významnými členmi rómskej komunity.
<p>Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na častejšie či intenzívnejšie kontroly a prítomnosť hliadok mestskej polície je potrebné navýšiť personálny stav mestskej polície minimálne o osem príslušníkov, • na častejšie či intenzívnejšie kontroly a prítomnosť MOPS je potrebné navýšiť personálny stav o štyroch členov. • intenzívna a pravidelná spolupráca a komunikácia s rómskou komunitou prostredníctvom uznávaného významného člena rómskej komunity, ktorým môže byť vajda alebo komunikačne, odborne či inak zdatný odborník z radov Rómov, ktorý bude styčnou osobou medzi majoritou a minoritou. Táto funkcia môže byť vytvorená aj zriadením stáleho miesta na úplný alebo polovičný pracovný pomer. Osoba bude zabezpečovať rýchlejšie, zrozumiteľnejšie a menej problémovjšie presadzovanie záujmov mesta v komunite a zároveň bude komunikovať potreby MRK smerom k mestu. • realizácia preventívnych aktivít s rómskymi deťmi v základných školách prostredníctvom členov MOPS pod vedením povereného príslušníka mestskej polície, ktorý má v náplni práce i prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti. • z toho vyplývajúca intenzívnejšia spolupráca a komunikácia s vedením základných škôl v Krškanoch i Dražovciach, • intenzívnejšie do riešenia problémov v komunite zapojiť sociálnu kuratelu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, • spolupráca s vedúcimi pracovníkmi miestnych inštitúcií a prevádzok, napríklad s pracovníčkami pôšt, vedúcimi predajní alebo predavačkami, vedúcimi alebo zamestnancami pohostinstiev – priebežné pracovné

	<p>stretnutia na skoordiovane spoločnej a vhodnej komunikácii a prístupu k MRK, riešenie problémov a ich predchádzaniu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • do racionálnej spolupráce zapojiť miestne občianske združenia alebo zástupcov občanov, • pravidelná komunikácia a spolupráca s príslušnými VMČ, • návrhy na legislatívne zmeny alebo úpravu právnych noriem tak, aby nebolo pre neprispôsobivých občanov jednoduché opakovane a pravidelne sa vyhýbať zodpovednosti sa svoje protiprávne konanie.
Odborný garant:	Mestská polícia Nitra
Finančné plnenie:	<p>Navýšenie personálneho stavu mestskej polície minimálne o osem príslušníkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – náklady mzdové: ročný plat (12 mesiacov + 13 plat) na jedného príslušníka = 14 338,- x 8 = 114 704,- – náklady na výstroj a výzbroj = 1500,- x 8 = 12 000,- – náklady spolu = 126 704,- € <p>Rozšírenie MOPS o štyroch členov</p> <ul style="list-style-type: none"> – náklady mzdové: ročný plat (12 mesiacov) na jedného príslušníka = 11 300,- x 4 = 45 200,- – náklady na výstroj a výzbroj = 900,- x 4 = 3 600,- – náklady spolu = 48 800,- € <p>Realizácia preventívnych aktivít s rómskymi deťmi v základných školách</p> <ul style="list-style-type: none"> – náklady spolu = 500,-€ <p>Rozšírenie kamerového systému o dron</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady: 1 400,- € na jeden dron <p>Inštalácia 4 kamier v lokalite Dolné Krškany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady spolu = 3 000,- x 4 = 12 000,- €
Časový plán:	priebežne
Problém 2	Drobná kriminalita – vandalizmus, drobné krádeže, znečisťovanie verejného priestranstva
Stručný opis problému:	
Cieľový stav:	Zníženie miery kriminality a protispoločenskej činnosti
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<ul style="list-style-type: none"> • Ako v probléme č.1
Čo sa robí aktuálne:	<ul style="list-style-type: none"> • Ako v probléme č.1
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	<ul style="list-style-type: none"> • Ako v probléme č.1
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Ako v probléme č.1

Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Ako v probléme č.1
Odborný garant:	Mestská polícia Nitra
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne

PO 3: VZDELÁVANIE A VOĽNÝ ČAS (EduNRoma)

Problém 1	Predprimárne vzdelávanie detí z MRK
Stručný opis problému:	Účasť rómskych detí na predprimárnom vzdelávaní má dlhodobo nízke zastúpenie. Od 1. januára 2021 vstúpila do platnosti novela školského zákona o povinnom predprimárnom vzdelávaní pre deti, ktoré do 31. augusta 2021 dovŕšili päť rokov. Problémom je aj starostlivosť o deti vo veku 0 - 3 rokov žijúce v prostredí MRK, ktoré nemajú prístup ku kvalitným službám ranej starostlivosti. Tie sú momentálne zabezpečované len v minimálnej miere, najmä prostredníctvom cirkevných a neziskových organizácií. Na Slovensku chýba legislatívny rámec, ako aj verejné politiky, či národné stratégie, ktoré by sa zameriavali na komplexný prístup k starostlivosti v ranom detstve. Pretrvávajúce finančné bariéry pre rodiny nachádzajúce sa v riziku chudoby najmä kvôli formálnym aj neformálnym poplatkom za účasť na vzdelávaní (školné, poplatky za krúžky, nákup potrebného vybavenia...).
Cieľový stav:	Vytvoriť podmienky pre 100% predškolskú prípravu realizáciou desegregačných opatrení. Základom je nevytvárať žiadne, alebo aspoň nie nové segregované školské zariadenia. Školské obvody sú nevhnuté v súlade s princípmi nesegregácie a desegregácie, zároveň však s akceptovateľným počtom detí z MRK. Materské školy majú okrem dostatočného počtu miest pre deti z MRK (cca 27detí) zabezpečené kvalitné predškolské vzdelávanie s proinkluzívnym programom a dostatočným počtom pedagogický, odborných zamestnancov a pomocných profesií ovládajúcich rómsky jazyk, zavádzať inovatívne prvky do edukačného procesu, ktoré významne prispievajú k implementácii inkluzívneho vzdelávania do praxe. V predprimárnom vzdelávaní sa zamerať na dobehnutie hygienických návykov, ale aj na posilnenie znalosti slovenského jazyka, vyrovnanie neuromotorickej nezrelosti.

<p>Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:</p>	<p>ZŠ s MŠ Novozámocká – elokované pracovisko Orechov dvor je zapojené od roku 2019 do Národného projektu Inklúzie v MŠ zameraný vytváranie inkluzívneho prostredia v MŠ</p>
<p>Čo sa robí aktuálne:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obsadenie pozície koordinátor pre prácu s rómskym etnikom (OŠMaŠ) so zameraním na podporu inkluzívneho vzdelávania (9/2020) - Mesto sa pripravuje na povinnú predškolskú prípravu pre 5-ročné deti (od 09/2021). Boli vytvorené spádové materské školy (Pokyn č. 3/2021 o spádových materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra a o termíne podávania žiadostí o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie pre nasledujúci školský rok) - ZŠ s MŠ Novozámocká – elokované pracovisko Orechov dvor je zapojené od roku 2019 do Národného projektu Inklúzie v MŠ zameraný vytváranie inkluzívneho prostredia v materskej škole, zlepšenie spolupráce s rodinami detí z MRK, ktoré navštevujú MŠ alebo sa ich deti pripravujú na vstup do MŠ. Okrem asistenta učiteľa, koordinátora inkluzívneho vzdelávania bol prijatý a z projektu financovaný aj rodičovský asistent (z komunity). - Spolupráca s MOPS, Zdravé regióny TSP, Komunitné centrum OD, Krúžková činnosť - <i>Letná škola VIDES, Saleziánky, škola</i>
<p>Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:</p>	<p>sloboda rodičov vo výbere materskej školy, rodičia detí z MRK môžu využiť aj v predprimárnom vzdelávaní IVVP – dochádzka detí len na 2 hodiny poprípade iné výnimky z povinného vzdelávania</p>
<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anketa o potrebách v mladých rodinách (v ZŠ a MŠ)? 2. Anketa u riaditeľiek/riaditeľov v MŠ/ZŠ? 3. Práca s rodičmi – informačná kampaň o výhodách predškolskej prípravy či už priamou komunikáciou zo strany MŠ alebo prípravou easy-to-read informačných materiálov 4. Zvýšiť počty a kvalitu pedagogických, odborných a pomocných zamestnancov MŠ pri edukácii detí z MRK s využitím vlastných zdrojov a európskych fondov 5. Posilniť vzdelávanie pre pedagogických a odborných zamestnancov (EDUpoint Nitra, Nitrianske centrum pre podporu vzdelávania) <ul style="list-style-type: none"> - Zapojiť MŠ do projektov zameraných na podporu inkluzívneho prostredia - NP PRM II (obsadiť pozície ako pedagogický asistent, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, psychológ a hlavne rodičovský asistent); INKLUŠKÔLKY (Nadácia pre deti Slovenska), ktorý sa venuje

	<p>vzdelávaníu pedagogických a odborných zamestnancov</p> <p>6. Zvýšenie informovanosti o predprimárnom vzdelávaní. V spolupráci s I. Šusterovou z Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity</p> <p>7. Osloviť organizáciu Cesta von a pokúsiť sa replikovať program OMAMA v Nitre</p> <p>8. Spolupráca s NGO EDUROMA, Škola dokorán, Človek v ohrození...</p> <p>6. Spolupráca s UKF</p>
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<p>Koncepcia/stratégia vzdelávania Rómov zameraná na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podporu dieťaťa/žiaka a starostlivosť o rodinu 2. Podpora odborných kapacít 3. Podpora vytvárania podnetného prostredia <p>Z hľadiska úspešného a udržateľného riešenia je dôležité už od prvých krokov do procesu nastavovania systému zapojiť čo najviac „partnerov“: prevádzkovateľov sociálnych služieb, miestnych škôl, či iných vzdelávacích inštitúcií, cirkev...</p> <p>Vytárať ucelené kolektívy v MŠ a presúvať ich do spádových ZŠ.</p>
Odborný garant:	odbor školstva, mládeže a športu, PS EduNRoma, ÚSVSRRK
Finančné plnenie:	v závislosti od získania externých zdrojov
Časový plán	9/2022
Problém 2	Segregované základné školy
Stručný opis problému:	<p>ZŠ s MŠ Novozámocká, ZŠ Krčméryho a ZŠ Ščasného majú takmer 100% žiakov z MRK. Vzdelávanie štandardným prístupom je pre potreby detí nevyhovujúce. Dlhodobým problémom zostáva nedostatok pedagogických, odborných zamestnancov a pomocných profesií, ktorým chýbajú zručnosti potrebné pri vzdelávaní žiakov z rôzneho sociokultúrneho, etnického, náboženského či jazykového prostredia. Zistenia tiež potvrdzujú, že pregraduálne a ďalšie vzdelávanie učiteľov ich dostatočne nepripraví na prácu s deťmi z MRK bez prejavov diskriminácie. Zamestnávanie pedagogických asistentov, ktorí ovládajú rómsky jazyk je síce odporúčané, ale nie je systematicky a finančne podporované. Ich finančná udržateľnosť je závislá od príspevku na vzdelávanie detí zo SZP, ktorý nepostačuje na pokrytie personálnych a materiálnych výdavkov školy.</p> <p>Ďalším problémom je dochádzka detí do škôl a vysoký počet „záškolákov“. Chýba opora v legislatíve. Existujú zákonné možnosti ako sa PŠD vyhnúť.</p> <p>Predčasné ukončenie povinnej školskej dochádzky.</p> <p>Nezáujem o nástup na stredné školy, následné zotrvanie a ukončenie SŠ.</p>

	Nevyhovujúci technický stav budov.
Cieľový stav:	Menšinové zastúpenie žiakov z MRK v základných školách. Skvalitnenie výučby na existujúcich ZŠ. Zatraktívnenie základných škôl.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<ul style="list-style-type: none"> - Obsadenie pozície koordinátor pre prácu s rómskym etnikom (OŠMaŠ) 9/2020 - Mesto zapojilo 2 základné školy do programu <i>Teach for Slovakia</i>
Čo sa robí aktuálne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vytvorenie akčných skupín učiteľov, ktorí sa pravidelne stretávajú, vzájomne podporujú, motivujú, diskutujú a proaktívne hľadajú riešenia zlepšenia výchovno-vzdelávacieho procesu. Zbierajú sa príklady dobrej praxe. 2. V rámci projektu EDUpoint Nitra s podporou Nadácie Pontis a mesta Nitra sa organizujú webináre/workshopy a diskusné okrúhle stoly na podporu vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov v inovatívnych metódach a formách, ktoré pomáhajú deťom z MRK napredovať. Sieťovanie so školami s podobnými problémami pri vzdelávaní detí z MRK. 3. Účast' na experimentálnom overovaní pod záštitou MŠVVaŠ, ŠPÚ. Overovanie sa týka zmeny organizácie vyučovania aj obsahu vzdelávania. Očakávajú lepšie výsledky v oblasti čitateľskej a matematickej gramotnosti, ale aj postojové indikátory, akými sú klíma v triede, vzťah a motivácia k učeniu. Navrhovaný model posilní efektívnosť vyučovacieho procesu, keďže sa plánuje realizovať s podobnými personálnymi, materiálnymi a finančnými zdrojmi ako terajšie vyučovanie. 4. Podpora a vzdelávanie riaditeľov. 5. Pomoc pri zapájaní sa do rôznych grantových výziev. 6. Účast' v medzinárodnom projekte LEAP (Local Adult Education Policy), ktorý rieši vzdelávanie dospelých a zaoberá sa implementáciou európskych politík do regionálnych, resp. lokálnych. Je naviazaný na vznik Nitrianskeho centra pre podporu vzdelávania a mládeže, ktoré sa bude zameriavať na vzdelávanie napr. pedagogických, odborných zamestnancov, rodičov...aj širokej verejnosti a bude združovať všetkých stakeholderov v oblasti vzdelávania. 7. Príprava projektu Horizont 2000 House&Work – zameraný na podporu nezamestnaných mladých dospelých (NEET), druhošancové vzdelávanie... 8. Viac peňazí na materiálno technické zabezpečenie škôl
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	slobodný výber spádovej školy

<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravidelné koordinačné stretnutia učiteľov škôl, TSP, MOPS 2. Druhošancové vzdelávanie (základné, stredné školy...) Využiť potenciál komunity („asistenti učiteľa“...) 3. Anketa v mladých rodinách (v ZŠ a MŠ): Príklad: ako pri MŠ + Anketa u riaditeľiek/riaditeľov v MŠ/ZŠ? 4. Zatraktívnenie škôl: Vyrovnať technický deficit budov, resp. dosiahnuť maximálne vyhovujúci, ideálne atraktívny. Na každej z troch škôl spraviť aspoň 3 výrazné opatrenia v oblasti výchovno-vzdelávacieho systému (špičkoví pedagógovia, jazyková trieda, top-krúžky, inovatívne metódy...). 5. Zvýšiť počty a kvalitu pedagogických, odborných a pomocných zamestnancov pri edukácii detí z MRK 6. <i>Na školách sa definuje pozícia koordinátor inklúzie, ktorý spolupracuje s koordinátorom inklúzie na Meste???</i> 7. Mentoring/Tútoring pre žiakov (v spolupráci s dobrovoľníkmi z DofE, študentov UKF, Mladí filantropi, Nitrianske centrum dobrovoľníctva) 8. Posilniť spoluprácu s UKF a Ústavom Romologických štúdií (výskum pri experimentálnom overovaní, príprava pedagogických a nepedagogických zamestnancov resp. iné pomáhajúce profesie na prácu so zameraním na MRK) 9. Rozširovanie programu celodenného výchovného systému do všetkých škôl s vyššou koncentráciou žiakov a žiačok z MRK sa javí ako efektívny nástroj zvyšovania úspešnosti žiakov z MRK, prispieva k zvyšovaniu školskej dochádzky a eliminácii PUŠD. 10. spolupracovať s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie pri zabezpečovaní poradenstva menej úspešným žiakom 11. zvýšiť podiel participácie metodických orgánov školy na pravidelnom monitorovaní, analýze, prijímaní opatrení a ich kontrole vo vzťahu k menej úspešným žiakom, na základe analýz prijímať opatrenia a ich účinnosť pravidelne vyhodnocovať (navrhované oblasti) <ul style="list-style-type: none"> - Intervencia v rámci rannej starostlivosti - Predškolská zaškolenosť - Miera opakovania ročníka - Predčasne ukončená školská dochádzka - Prijatie na ŠŠ - Pokračovanie a ukončenie SŠ
<p>Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:</p>	<p>Koncepcia/stratégia vzdelávania Rómov ako súčasť Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov zameraná na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podporu dieťaťa/žiaka a starostlivosť o rodinu

	<p>2. Podpora odborných kapacít škôl</p> <p>3. Podpora vytvárania podnetného prostredia</p> <p>Z hľadiska úspešného a udržateľného riešenia je dôležité už od prvých krokov do procesu nastavovania systému zapojiť čo najviac „partnerov“: prevádzkovateľov sociálnych služieb, miestnych škôl, či iných vzdelávacích inštitúcií, cirkev...</p>
Odborný garant:	odbor školstva, mládeže a športu, EduNRoma
Finančné plnenie:	1,52 mil. €
Časový plán	12/2021
Problém 3	Práca s minoritou (na dopracovanie)
Stručný opis problému:	S minoritou treba pracovať špeciálne, aby sa zmenil postoj ku vzdelávaniu, posilnila výchova v domácnostiach. Využil voľný čas detí a matiek.
Cieľový stav:	Zmenené postoje rodín z MRK k významu vzdelávania, vzdelania – u mužov aj žien. Vhodné a motivačné voľnočasové programy. Výchova detí v predškolskom veku k základným hygienickým návykom. Zlepšená dochádzka, zapojení ľudia z komunity do riešenia problémov. Rozvoj rodičovských kompetencií a zvyšovanie rodičovskej zodpovednosti.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Nové komunitné centrum na Orechovom dvore. Agenda MRK súčasťou programu EHMK.
Čo sa robí aktuálne:	
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	x
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<p>1. Dochádzka: pracovať s lekármi (schôdza pediatrov, Ševčík)</p> <p>2. Komunitné centrá: fungovanie aj neskôr poobede - krúžková činnosť, učenie sa/doučovanie, vzdelávanie aj pre rodičov</p> <p>3. Zapojenie ľudí z minoritných komunit do riešenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodičia z minority do pracovnej skupiny (3 osoby) - matky a aktivační do tried a areálov (žiadosť cez ÚPSVaR) - zapojenie úspešného mladého človeka z komunity ako asistenta <p>4. Iné: mentoring/tútoring pre rodiny, rodičov, žiakov (spolupráca s UKF, NGOs)</p> <ul style="list-style-type: none"> - celodenný výchovno-vzdelávací program
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<p>Koncepcia/stratégia vzdelávania Rómov ako súčasť Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov zameraná na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podporu dieťaťa/žiaka a starostlivosť o rodinu 2. Podpora odborných kapacít škôl 3. Podpora vytvárania podnetného prostredia

	<p>Z hľadiska úspešného a udržateľného riešenia je aj preto dôležité už od prvých krokov do procesu nastavovania systému zapojiť čo najviac „partnerov“: prevádzkovateľov sociálnych služieb, miestnych škôl, či iných vzdelávacích inštitúcií, cirkev...</p> <p>Rozvíjať rómsku národnostnú identitu a podporovať realizáciu práv Rómov a Rómok ako národnostnej menšiny (vzdelávacie, výskumno-vedecké aktivity v spolupráci s univerzitou, kultúrne podujatia a aktivity prezentujúce kultúru a umenie rómskej komunity.</p>
Odborný garant:	PS EduNRoma, odbor sociálnych služieb, riaditeľia ZŠ
Finančné plnenie:	0 €
Časový plán	12/2021
Problém 4	Práca s majoritou
Stručný opis problému:	Je potrebné pracovať aj s majoritou, a to nielen s rodičmi žiakov. Komunitná spolupráca môže viesť k preklenutiu a zblíženiu
Cieľový stav:	Zmenené postoje majority v mestských častiach k MRK
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	realizácia projektu „Terénna sociálna práca v obciach so zvýšenou koncentráciou MRK“
Čo sa robí aktuálne:	(info sociálny odbor)
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prínos komunitných centier 2. komunikovať s občanmi 3. Prínos premeny MŠ a ZŠ na "klasické", resp. zmiešané 4. komunikovať s obyvateľmi v súvislosti s prínosom pre mestskú časť <p>Cieľom komunikačných a osvetových aktivít je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zvýšiť povedomie verejnosti o kvalitnom inkluzívnom vzdelávaní, z ktorého profitujú všetky deti aj žiaci 2. Odovzdávať potrebné informácie rodičom o možnostiach rozvoja detí a žiakov 3. Informovať o aktuálnych témach a problémoch medzi prvkami miestne vzdelávacie siete 4. informovať ich o nových prístupoch a pre-inkluzívnych opatreniach a rozvíjať kompetencie aktérov v tejto oblasti. <p>Komunikovať napĺňanie tejto stratégie a jej dopad - Informačná a osvetová kampaň smerom k širšej verejnosti alebo pedagogickým / nepedagogickým pracovníkom</p>
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	Preventívne programy na prevenciu šikany, scitlivovanie a vnímanie rozmanitosti

Odborný garant:	odbor školstva, mládeže a športu, poslanci, odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	0 €
Časový plán	3/2022

PO 4: SOCIÁLNA OBLASŤ/ časť: BÝVANIE

Problém 1	Bývanie v MČ Krškany (Orechov dvor) – nájomné byty nižšieho štandardu Mesta Nitry
Stručný opis problému:	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšujúci sa počet osôb v jednej domácnosti – celkovo zvyšujúci počet ľudí v lokalite OD - vybývané byty nižšieho štandardu byty (murované aj unimobunky) - nedostatok nájomných bytov pre občanov zo sociálne znevýhodneného prostredia - sociálno-patologické javy - problém s platobnou disciplínou
Cieľový stav:	<ul style="list-style-type: none"> - nájomné byty nižšieho štandardu v počte 61 (36 murované byty, 25 unimobunky) - počet osôb registrovaných k nájomným zmluvám v počte 347 - počet obyvateľov za rok 2019 v počte 362, za rok 2020 v počte 389
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<ul style="list-style-type: none"> - TSP (pomoc aj pri registrácii osôb na evidenčný list k nájomnej zmluve), KC (vybudované nové komunitné centrum), asistent bývania, Materské centrum, MŠ, nultý ročník ZŠ, inštitút osobitného príjemcu - vodomery – kreditný systém - MOPS - kamerový systém - zníženie nedoplatkov na nájomnom ako aj poplatky za odber vody - vodomery (Spoločnosť Službyt Nitra, s. r. o.) - príspevok na bývanie – pomoc pri vybavovaní, využitie príspevku ÚPSVR
Čo sa robí aktuálne:	<ul style="list-style-type: none"> - registrácia osôb, ktoré bývajú v nájomných bytoch so svojou rodinou a nie sú evidované na evidenčnom liste k nájomnej zmluve - riešenie neplatných nájomných zmlúv k nájomným bytom (predĺženie/vystažovanie) - nahlasovanie opráv v nájomných bytoch - pomoc pri základnom vybavení domácnosti (distribúcia nábytku, bielej techniky, elektroniky) - riešenie havarijných stavov v lokalite (napr. spadnuté komíny na bytových domoch) - komunikácia so ZSE - zapájanie elektriny, nefunkčné ističe - zabezpečovanie dreva na kúrenie v nájomných bytoch - vypisovanie poštových poukážok, komunikácia s právnym oddelením správcovskej spoločnosti, údržba a zabezpečenie chodu vodomero, pouličné lampy, odvoz TKO

	<ul style="list-style-type: none"> - dohľad nad platbami nájomného - dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	„vystáhovanie“ problémových rodín z mestských nájomných bytov
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> - oboznamovanie s domovým poriadkom formou vhodnou pre obyvateľov lokality - organizovanie pravidelných brigád na zlepšenie vzhľadu bytových domov a ich okolia - roznáška upomienok pri omeškaných platbách tesne pred termínom priamo do rúk nájomníkov - odber elektrickej energie – kreditný systém, zabrániť nelegálnemu odberu elektrického prúdu - výška nájmu by mala pokrývať aj rezervu na fond opráv, pre prípad uhradenia škody spôsobenej v byte a taktiež by mala pokrývať náklady súvisiace s prevádzkou bytovej budovy, napr.: – náklady na pravidelnú výmenu vodomerov, revízie kotlov, údržbu komínov a pod., – náklady na drobné opravy spôsobené používaním, – náklady na zlepšovanie spoločných priestorov
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> - úplné zrušenie unimobuniiek – presťahovanie obyvateľov do murovaných bytov - byty nižšieho štandardu - byty vyššieho štandardu (staršia bytovka - pozn. nájomné komunálne byty ul. Borová č. 20 a 22 (12 nájomných bytov, predlžuje sa nájomná zmluva na 1 rok) - nájomné rodinné domy (lokalita?), zapojenie komunity <p>Vysporiadanie pozemkov, zmeny a doplnky územných plánov, či príprava technickej infraštruktúry do lokalít určených na novú výstavbu, či rekonštrukciu a revitalizáciu časti osád často prekračuje aj jedno volebné obdobie primátora. Z hľadiska úspešného a udržateľného riešenia je aj preto dôležité už od prvých krokov do procesu nastavovania systému zapojiť čo najviac „partnerov“: prevádzkovateľov sociálnych služieb, miestnych škôl, či iných vzdelávacích inštitúcií, cirkev...</p>
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 2	Bývanie v mestskej časti Krškany
Stručný opis problému:	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšujúci sa počet osôb žijúcich v rodinných domoch v jednej domácnosti, spoločných dvoroch - ne/legálne prístavby k rodinným domom - počet obyvateľov v časti Krškany má približne 3100 obyvateľov, z toho cca 350 obyvateľov zaradujeme k MRK
Cieľový stav:	<ul style="list-style-type: none"> - počet obyvateľov v časti Krškany má približne 3100 obyvateľov, z toho cca 350 obyvateľov zaradujeme k MRK - ide o niektoré rodinné domy na ulici Roľnícka, Pri Rieke, Staromlynská, Novozámocká

Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	- realizácia projektu MOPS - kamerový systém (Roľnícka) - odstraňovanie nelegálnych skládok (ul. Roľnícka)
Čo sa robí aktuálne:	
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	legálny dosah na regulovanie počtu ľudí v jednej domácnosti
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	- preverovanie legálnosti stavieb (prístavieb)
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	- Stratégia rozvoja bývania v meste Nitra - dostupné bývanie pre znevýhodnené skupiny obyvateľov - vytypovanie lokalít na výstavbu bytov pre túto skupinu obyvateľstva (mapa lokalít vhodných na sociálne bývanie)
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 3	Bývanie v mestskej časti Dražovce
Stručný opis problému:	- zvyšujúci sa počet osôb žijúcich v rodinných domoch v jednej domácnosti, spoločných dvoroch - ne/legálne prístavby k rodinným domom - nelegálne skládky, problémy s odvozom a likvidáciou odpadu, poplatky za odvoz komunálneho odpadu, smetné nádoby na počet osôb prihlásených na pobyt
Cieľový stav:	- počet obyvateľov v časti Dražovce má približne 1900 obyvateľov, z toho cca 350 obyvateľov zaraďujeme k MRK - ide o niektoré rodinné domy na ulici J. Zelenáka, Atlasova, Topoľčianska
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	- realizácia projektu „Terénna sociálna práca v obciach so zvýšenou koncentráciou MRK“ - Realizácia MOPS - kamerový systém - odstraňovanie nelegálnych skládok - spolupráca s NKS pri odvoze odpadkov (vrecia na odpad pre domácnosti)
Čo sa robí aktuálne:	
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	legálny dosah na regulovanie počtu ľudí v jednej domácnosti
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	- preverovanie legálnosti stavieb (prístavieb)
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	- Stratégia rozvoja bývania v meste Nitra - dostupné bývanie pre znevýhodnené skupiny obyvateľov - vytypovanie lokalít na výstavbu bytov pre túto skupinu obyvateľstva (mapa lokalít vhodných na sociálne bývanie)
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne

PO 4: SOCIÁLNA OBLASŤ/časť: terénna sociálna práca a komunitná sociálna práca

<p>Problém 1</p>	<p>(Ne)Efektívnosť vykonávania opatrení v MRK (opatrenia SPO, opatrenia SK, riešenie problémov MRK v jednotlivých lokalitách, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie krízovej sociálnej situácie, nastavenie a dôsledná kontrola vykonávania opatrení, spolupráca so zainteresovanými subjektmi – ÚPSVR, neziskové organizácie, atď., nedostatok pracovníkov, nestabilný tím...)</p>
<p>Stručný opis problému:</p>	<p>Na území mesta Nitra žije na základe údajov z Atlasu rómskych komunit 2019 okolo 2200 Rómov naprieč rôznymi sociálnymi vrstvami a mierou ohrozenia sociálnym vylúčením. V mestskej časti Krškany, v lokalite Orechov dvor a mestskej časti Dražovce sa realizuje II. fáza NP TSP a TP. Musíme konštatovať, že fluktuácia zamestnancov a neschopnosť obsadiť pracovné miesta dlhodobo bránia naplňovať ciele projektu. Toho času nemáme v lokalite Orechov dvor obsadené 3 pracovné miesta (2xTSP a 1xTP), výkon terénnej sociálnej práce vykonáva len 1 terénny pracovník (nekvalifikovaný pracovník). Veľkosť komunity a nedostatok personálu má za následok nedostatočnú efektívnosť práce s nízkymi dlhodobými výsledkami. Ďalší faktor predstavuje nedostatočná spolupráca a komunikácia medzi TSP a TP/KP a pracovníkmi ÚPSVaR/SPODaSK.</p>
<p>Cieľový stav:</p>	<p>Stabilné pracovné tímy TSP a TP v lokalitách s prítomnosťou MRK, dôsledná a dlhodobá kontrola uložených opatrení.</p>
<p>Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:</p>	<p>Na základe úspešných výberových konaní boli na pozíciu TSP a TP prijatí pracovníci, ktorí po krátkom čase pracovný pomer ukončili. Opakovane mesto Nitra vyhlasovalo výberové konania, ktoré boli pre nezujem o túto pracovnú pozíciu neúspešné (2x sa do výberového konania neprihlásil ani jeden uchádzač). V mestskej časti Dražovce sa podarilo stabilizovať tím, ktorí v súčasnosti tvoria 2 terénni sociálni pracovníci.</p>
<p>Čo sa robí aktuálne:</p>	
<p>Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:</p>	<p>Rozsah kompetencií v pôsobnosti obce v zmysle platnej legislatívy</p>
<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opakovane vyhlasovať výberové konania na obsadenie voľných pracovných miest. • Zatraktívniť pracovnú ponuku pre potenciálnych uchádzačov – prehodnotiť výšku mzdy vzhľadom k rizikovému prostrediu, v ktorom sa práca vykonáva a vzhľadom na špecifickú cieľovú skupinu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zintenzívniť a zefektívniť spoluprácu s ÚPSVaR Nitra, odd. SPOD a SK
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Posilnenie spolupráce medzi UKF Nitra, katedrou sociálnej práce a Ústavu Romologických štúdií. • Motivovanie študentov v absolvovaní povinnej praxe v lokalitách s prítomnosťou MKR v Nitre.
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 2	Absencia komunitných centier v mestských častiach Krškany a Dražovce
Stručný opis problému:	V mestských častiach Dražovce a Krškany sa doteraz nepodarilo vybudovať komunitné centrum, ktoré by poskytovalo bezpečný priestor pre ciele prácu s deťmi a mládežou po vyučovacom procese a s dospelými počas dňa. V mestskej časti Krškany taktiež absentuje výkon profesionálnej sociálnej práce (TSP aj soc. práca v KC).
Cieľový stav:	Vybudovanie komunitných centier v mestských častiach Dražovce a Krškany
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	V sledovanom období sa nepodarilo v lokalitách vybudovať KC. Terénna sociálna práca sa vykonávala nepravidelne. Lokalitu monitorovala MOPS a ambasádorka pre KP.
Čo sa robí aktuálne:	V mestskej časti Krškany sa vykonáva nárazová terénna sociálna práca. V mestskej časti Dražovce poskytla ZŠ Dražovce priestory pre výkon TSP – veľká trieda spolu s kabinetom, wc a samostatným vchodom. Odbor sociálnych služieb v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska vytvorilo úspešný projekt „Miesto pre teba“ a zo získaného finančného grantu sa podarilo materiálne zariadiť bezpečný priestor v ZŠ Dražovce, ktorý slúži obyvateľom mestskej časti na efektívne trávenie voľného času a na ciele sociálnu prácu s deťmi a dospelými a čiastočne „supluje“ prácu komunitného centra.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	-
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizovať pracovný tím pre terénnu a komunitnú sociálnu prácu v lokalitách so zvýšenou koncentráciou MRK
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizovať kroky vedúce k vybudovaniu komunitných centier • Následne registrovať sociálnu službu poskytovanú v komunitnom centre v zmysle platnej legislatívy • Zatraktívniť pracovnú pozíciu terénneho sociálneho pracovníka najmä na prácu s marginalizovanou rómskou komunitou

Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne

PO 4: SOCIÁLNE SLUŽBY/časť: Zdravie

Problém 1	Nízka úroveň hygieny (osoby, domácnosť, komunita)
Stručný opis problému:	Medzi hlavné príčiny problému patrí najmä mnohopočetnosť rodín v bytoch a dvoroch, chýbajúci prístup k pitnej vode alebo dlh v dobíjacom systéme, nízke až nedostatočné hygienické návyky, prítomnosť rôznych patologických javov v rodinách, zacyklenie v prostredí generačnej chudoby a iné nastavenie priorit niektorých príslušníkov olašskej komunity Rómov. Spomínané javy prispievajú k zvýšenému znečisteniu domácností ako aj celých komunít. Dlhodobo evidujeme problém s čiernymi skládkami v mestských častiach Krškany a Dražovce.
Cieľový stav:	Zvýšenie hygienického štandardu v lokalitách s prítomnosťou MRK.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Intervencie zo strany terénnych sociálnych pracovníkov, ako aj komunitných pracovníkov, v rámci napĺňania cieľov NP TSP a TP, kde ide najmä o vedenie obyvateľov k zvýšenej starostlivosti o svoju hygienu, ako aj hygienu detí, nakladanie s odpadom a realizovanie príležitostných brigád na odstránenie znečisteného prostredia v komunitách. Poskytnutie možnosti prania oblečenia za dodržanie stanovených pravidiel v KC Dražovce aj Orechov dvor. Intervencie zo strany príslušníkov MOPS v problematických lokalitách najmä pri problémoch spojených s nelegálnymi skládkami. Spolupráca s NKS pri vrecovom, následne kontajnerovom zbere komunálneho odpadu za splnenia určitých podmienok a dlhodobé dodržanie podmienok v lokalite Dražovce.
Čo sa robí aktuálne:	Vykonávanie pravidelných intervencií za účelom sledovania hygienického štandardu osôb a domácností v lokalitách Orechov dvor a Dražovce. Spolupráca s aktivačnými pracovníkmi pri odstraňovaní odpadu v spomínaných lokalitách. Systém kontajnerového zberu komunálneho odpadu v lokalite Dražovce, ktorý slúži ako motivačná aktivita pre znižovanie podlžností na KO a vedenie obyvateľov k čistote prostredia, v ktorom žijú.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	-

Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšené pravidelné a systematické hliadkovanie MOPS v spomínaných lokalitách a upozorňovanie obyvateľov na dodržiavanie čistoty a poriadku; • využívanie kamerového systému pri odhaľovaní znečisťovania prostredia; • zvýšenie intervalu kontroly hygienického štandardu TSP a KSP v lokalitách; • realizovanie sociálnych šetrení pracovníčok SPODaSK v konkrétnych domácnostiach s následným dosledovaním zistení; • spolupráca s APZ – vedenie obyvateľov k zvýšenej hygiene.
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračovanie v začatých projektoch a aktivitách.
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 2	<p>Nedostatočná preventívna zdravotná starostlivosť u obyvateľov (preventívne zdravotné prehliadky, povinné očkovanie, nedôvera k zdravotnému systému, úroveň zdravotného uvedomenia, zneužívanie RZP, spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, „Zdravé komunity“, zdravotná výchova a osвета...)</p>
Stručný opis problému:	Zdravotná starostlivosť v lokalitách s prevahou rómskeho obyvateľstva na území mesta Nitra je na nízkej úrovni. Ide najmä o nízku úroveň zdravotného povedomia obyvateľov a zodpovednosti za vlastné zdravie. V týchto komunitách panuje všeobecná nedôvera v zdravotný systém ako taký, z čoho pramenia problémy najmä so zanedbávaním zdravotných prehliadok, povinného očkovania, nedodržiavanie a nerešpektovanie pokynov lekárov. Situáciu značne komplikuje nedostatočná, alebo sťažená komunikácia medzi obyvateľmi komunity a zdravotníckym personálom a dlhodobá absencia asistentov osvedy zdravia v lokalitách s rómskym obyvateľstvom.
Cieľový stav:	Zvýšenie úrovne zdravotnej starostlivosti u obyvateľov z MRK a efektívna spolupráca zamestnancov NP ZK a NP TSP/TP a KP v oblasti zdravia.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Významným partnerom a spolupracovníkom mesta Nitra pri riešení problémov v oblasti zdravia a vykonávania osvedy v lokalitách s prevahou rómskeho obyvateľstva sú „Zdravé komunity“. Jedná sa o projekt realizovaný vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské

	<p>zdroje. Zdravé komunity začali pôsobiť v meste Nitra od roku 2020, konkrétne 2 asistenti osvetu zdravia (APZ) s koordinátorom asistentov osvetu zdravia, ktorí nadviazali spoluprácu s ambulantnými lekármi, FN Nitra, so základnými školami, ktoré vzdelávajú deti z MRK, no najmä s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, ďalej s RÚVZ a zdravotnými poisťovňami. APZ ako aj terénni sociálni pracovníci a komunitní pracovníci riešili spoločne problém s pedikulózou (ranný filter detí pri vstupe do školského autobusu, praktické odšivenie detí v rodine), svrabom, infekčným ochorením, opatreniami spojenými s ochorením COVID -19, viedli osvetu, poradenstvo, sprostredkovali termíny vyšetrení a aktívne komunikovali s lekármi, usmerňovali klientov k absolvovaniu preventívnych prehliadok, a iné.</p> <p>- Dražovce: priestory vyčlenené pre NP TSP a TP ponúkajú priestor na pranie šatstva za symbolický poplatok; realizácia burzy šatstva, zabezpečenie hygienických a ochranných pomôcok;</p> <p>- Orechov dvor (Krškany) – výstavbou nového KC sme získali priestor pre vykonanie osobnej hygieny klientov; opakovane sa v lokalite vykonáva dezinfekcia plošíc, prebehla deratizácia proti hlodavcom; pravidelne sa uskutočňuje odchyt psov a mačiek; počas mimoriadnej pandemickej situácie mali obyvatelia zabezpečený prístup k pitnej vode, zabezpečovali sa hygienické a ochranné prostriedky; aktívna spolupráca s NSK a mestom pri posudzovaní klientov na odkázanosť na sociálnu službu ako aj intenzívna spolupráca s krajským lekárom MUDr. Ševčíkom; prebehla realizácia prvej fázy projektu združenia STORM s cieľom minimalizovať problémy spojenými s užívaním drog; pravidelná burza šatstva ako aj potravinová pomoc; aktívna praktická a osvetová činnosť a aktivity rehoľných sestier v materskom centre na podporu zdravia</p>
Čo sa robí aktuálne:	Plnenie cieľov v oblasti zdravia v NP Terénna sociálna práca v obciach a NP Zdravé komunity, ktoré zahŕňajú intervencie zamerané na osvetovú činnosť podpory zdravia v komunitách.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	-
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Aktívna komunikácia a spolupráca s koordinátorkou NP ZK s cieľom zefektívniť prácu v jednotlivých mestských častiach mesta Nitra s koncentráciou obyvateľov MRK; • nadviazanie pravidelnej komunikácie s ošetrovacími lekármi s cieľom prevencie a výmeny informácií.
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračovať v začatých projektoch.

	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračovať v osvetovej činnosti prostredníctvom TSP, TP, KP, rehoľných sestier, dobrovoľníkov a iných organizácií a združení.
Odborný garant:	odbor sociálnych služieb
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne

PO 5: ZAMESTNANOSŤ

Problém 1	Aktivačné práce v mestskej časti KRŠKANY
Stručný opis problému:	<p>Aktivačné práce sa vykonávajú priebežne najmä časti okolia sústredenia sa ľudí, Coop jednota, škola, pošta cintorín, Kultúrny dom a okolie, Dvorčanská ulica - bytovky a zastávky a podľa nahlásenia sa prechádzajú lokality ako aj cyklotrasa, mosty a i.</p> <p>V rámci AP sa snaží udržiavať v čistote verejné priestranstvá najväčší problém v Krškanoch predstavujú ubytovňa na konci Krškán a Roľnícka ulica – okolie bývalej pošty a pohostinstvo. Spolupracujeme aj s poslancom p. Gutom pri riešení a plnení požiadaviek na danú lokalitu.</p>
Cieľový stav:	Momentálne sú v Krškanoch evidovaní 3 aktivační pracovníci a v prípade veľkých upratovaní ako sú skládky a pod. chodia na výpomoc aj AP z mesta.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Upratovali sa rôzne skládky (popri rieke, Dvorčanská ul., Chatová oblasť a pod.) a najmä udržiaval sa poriadok vo vyššie spomínaných lokalitách ako aj raz mesačne celá časť Krškán popri hlavnej ceste.
Čo sa robí aktuálne:	Nakoľko je núdzový stav aj AP sa vykonávajú v obmedzenom režime, kedy traja AP raz týždenne udržiavajú verejné priestranstvo v okolí Coop Jednota, pošty, cintorína, školy, Dvorčanskej ulice - otočisko autobusov, ako aj most a okolie cyklotrasy smerom ku kompostárni, prípadne nejaký nahlásený podnet.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Obmedzenia nie sú žiadne skôr nedostatok ľudí najmä v jarnom a letnom období, kedy je viac čistenia chodníkov a aj skládok na toto územie.
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Vyriešiť najproblémovjšiu časť Roľnícku ulicu, kde prevažne rómske osadenstvo neustále znečisťuje verejné priestranstvá aj po umiestnení malej smetnej nádoby sa neustále znečisťuje okolie či už školy alebo celej ulice, bola dohoda s MOPS, kde sme v rámci AP boli

	<p>ochotní poskytnúť vrecia a rukavice pre dobrovoľníkov, ktorí by udržiavali problémovú časť čistú a však nikto sa na to nepodujal</p> <p>AP na túto lokalitu teda už nechodia iba v prípade nutnosti a nahlásenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riešenie – častejšie hliadky problémovej lokality či už MsP, príp. MOPS <p>A zo strany AP zapojenie sa aj rómskych občanov do AP.</p>
Problém 1	Aktivačné práce v mestskej časti DRAŽOVCE
Stručný opis problému:	<p>AP sa v tejto časti vykonávajú 2-krát týždenne v prípade potreby aj viac, upratujú sa tiež najviac frekventované časti a lokality ako napr. zastávky, Coop jednota a okolie, KD, škola, kostol škôlka a i., prípadne sa vypomáha v jarnom a letnom období. S kosením a údržbou verejných priestranstiev ako v areáli školy, cintorína a pod.</p> <p>Často spolupracujeme aj spolu s terénnymi soc. pracovníkmi, či už v rámci upratovania, príp. poskytnutia náradia a i., ako aj s poslancom p. Vargom.</p>
Cieľový stav:	<p>Momentálne sú v Dražovciach traja AP, ktorí majú na starosti verejné priestranstvá podľa lokalít a 1 AP, ktorý vypomáha sociálnym pracovníkom tiež pri udržiavaní verejného poriadku podľa jemu pridelených lokalít.</p>
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	<p>Udržiaval sa verejný poriadok v celej mestskej časti, pomáhali sa likvidovať čierne nelegálne skládky, pomáhalo sa pri čistení zanesených niekoľko rokov neudržiavaných rygolov – odtokových kanálov, kosení a i.</p>
Čo sa robí aktuálne:	<p>Nakoľko je núdzový stav aj AP sa vykonávajú v obmedzenom režime, kedy štyria AP raz – dva krát týždenne udržiavajú verejné priestranstvo na už vyššie spomínaných lokalitách, pomáhalo sa s posýpaním v momentálnej situácii pri mrazoch, príp. sa likvidovali skládky v areáli školy a pri stojisku smetných nádob pri Coop jednota.</p>
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	<p>Nevidím žiadne, tiež možno viac iniciatívnych ľudí najmä v letnom období kedy sa čistia aj chodníky od zeliny a pod.</p>
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<p>Najproblémovjšia bola časť J. Zelenáka, ktorú sme však spolu so soc. pracovníkmi a NKS vyriešili umiernením smetných nádob a tým pádom sa na ulici produkuje menej odpadkov ako predtým, okolie Coop jednoty a zastávky pri vinotéke je najproblémovjšia cez víkendy, kedy by možno tiež častejšia kontrola pomohla.</p> <p>Návrh možno tiež zapájať viac obyvateľov do upratovania a udržiavania verejných priestranstiev v čistote.</p>

Odborný garant:	odbor projektového a strategického riadenia
Finančné plnenie:	Aktivačných pracovníkov prideluje ÚPSVaR, nemá výrazný dopad na mestský rozpočet
Časový plán	priebežne
Problém 2	Pracovné návyky (likvidácia čiernych skládok)
Stručný opis problému:	<p>zvýšený výskyt nelegálnych skládok odpadu v lokalitách, kde prevažuje rómske obyvateľstvo</p> <p>Pod pojmom „nelegálna skládka“ sa rozumie odpad uložený v rozpore so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tieto skládky vznikajú nedisciplinovanosťou občanov v spôsobe nakladania s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi. Vo vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších dodatkov sú odpady zaradované do skupín, podskupín a druhov odpadov. Druhy odpadov sú označené šesťmiestnym číslom. Skupina „20-Komunálne odpady“ obsahuje 40 druhov odpadov.</p>
Cieľový stav:	efektívnejšia sanácia skládok a predchádzanie vzniku čiernych skládok
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	priebežné odstraňovanie nelegálnych skládok v súlade so zákonným postupom v zmysle zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch, v spolupráci s NKS, SMS a VPP pracovníkmi.
Čo sa robí aktuálne:	čierne skládky v rámci možností likviduje OŽP v spolupráci s NKS.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	<p>Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, § 15 ods. je povinnosť:</p> <p>(1) Oznámiť umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti, ktoré je v rozpore s týmto zákonom (ďalej len "nezákonné umiestnenie odpadu") môže akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva alebo obci, v ktorej územnom obvode sa táto nehnuteľnosť nachádza.</p> <p>(2) Vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti je povinný bezodkladne po zistení, že na jeho nehnuteľnosti bol nezákonne umiestnený odpad, oznámiť túto skutočnosť orgánu uvedenému v odseku 1. Nájdenie nezákonne uloženého odpadu je však stav, ktorý nastal po protiprávnom konaní neznámej osoby. Protiprávnym preto, lebo táto neznáma osoba (pôvodca)</p>

	<p>spáchala priestupok uvedený v § 115 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch tým, že uložila alebo ponechala odpad na inom mieste, než na mieste určenom obcou [§ 13 písm. a)]. Za priestupok podľa § 115 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch možno uložiť pokutu do 1 500 eur. V prípade, že sa nezákonným uložením odpadu spôsobila vlastníkovi nehnuteľnosti škoda vyššia ako 266,- eur, ide o spáchanie trestného činu podľa zákona číslo 300/2005 Z. z. trestný zákon, konkrétne podľa § 300 až 302 Trestného zákona. V takomto prípade OÚŽP nezačne správne konanie, ale odstúpi celú vec Policajnému zboru. Po doručení oznámenia na Okresný úrad v Bratislave – odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚŽP“), je OÚŽP povinný začať správne konanie vo veci.</p> <p>Ak sa ani na základe správneho konania nepodarí nájsť „pôvodcu odpadu“, OÚŽP vydá rozhodnutie o povinnej osobe, ktorá musí nezákonne uložený odpad odstrániť. Ak sa jedná o komunálny a drobný stavebný odpad, túto povinnosť má obec.</p>
<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyčlenenie dostatočných zdrojov na odstránenie už vytvorených nelegálnych skládok odpadu v lokalitách. OŽP v súčasnosti disponuje rozpočtovou kapitolou 30.000€. Ide však o prostriedky určené pre celé územie mesta Nitry. V súčasnosti sa ako problém pri odstraňovaní nelegálnych skládok odpadu javí disponibilná fyzická pracovná sila, teda pracovníci, ktorí manuálne pomáhajú pri asanácii skládok
<p>Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizovanie pravidelných informačných stretnutí pre rómsku komunitu s cieľom zvýšiť povedomie o správnom nakladaní s odpadom a zabrániť tak zakladaniu nelegálnych skládok. • Pod záštitou mesta/MsP/MOPS vytvoriť „zelené hliadky“, ktorých členovia by pochádzali z miestnej rómskej komunity. Tieto zelené hliadky by pravidelne monitorovali najviac kritické lokality a podieľali sa v spolupráci s OŽP/NKS na sanácii nelegálnych skládok a v neposlednom rade by zelené rómske hliadky pozitívne vplývali na ostatných členov komunity.
<p>Odborný garant:</p>	<p>odbor projektového a strategického riadenia</p>
<p>Finančné plnenie:</p>	<p><u>Mzdové náklady / mesiac:</u> min. 2 529 € (min. 30 348 € za rok) (prijatie 3 pracovníkov na ručnú nakládku odpadu – min. hrubá mzda od 1.1.2021 je 623 EUR, cena práce cca 843 EUR)</p> <p><u>Technika:</u> 30 000 €</p>

	Nákup 1 ks nákladného vozidla (valník alebo veľká dodávka), ktoré by slúžilo na prepravu terénnych pracovníkov a prepravu odpadu z čiernych skládok menšieho rozsahu. <u>Zdroje na uskladnenie odpadu na skládke:</u> 50 € za tonu, cca 300 ton ročne, náklady 15 000 € ročne
Časový plán	priebežne
Problém 3	Miestna občianska poriadková služba/MOPS
Stručný opis problému:	Hliadky miestnej občianskej poriadkovej služby (ďalej len MOPS), ktoré sú pracovne aktívne na miestach, ktoré sa primárne alebo sekundárne dotýkajú marginalizovaných rómskych komunít. Ústrednou snahou projektu je vo všeobecnosti podpora sociálneho začlenenia marginalizovanej skupiny rómskeho obyvateľstva mesta Nitry, zmierňovanie a odstraňovanie individuálnych i celospoločenských disparít, ktoré postupne vedú k prehľbovaniu ich sociálneho vylúčenia a následne k zníženej kvalite života. Avšak ich počet vnímame ako nedostatočný.
Cieľový stav:	Navýšenie členov miestnej občianskej poriadkovej služby o štyroch členov a zabezpečenie vhodných podmienok pre ich prácu
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Členovia MOPS boli využívaní pri rôznej činnosti s rómskou komunitou predovšetkým v súvislosti s protipandemickými opatreniami, pretože väčšina komunity spočiatku odmietala pripustiť, že nákaza sa týka aj ich, verila rôznym konšpiračným a pochybovačným teóriám a mala tendenciu nedodržiavať opatrenia. Tu vznikol priestor vhodnou komunikáciou a osvetovou činnosťou ovplyvňovať konanie rómskej komunity tak, aby jej benevolentný prístup k protipandemickým opatreniam neohrozoval ich vlastných členov, ani majoritnú časť obyvateľstva v Nitre. MOPS bola prednostne využívaná a nasadzovaná v lokalitách, kde dohliadali na dodržiavanie karantény povinných osôb, prípadne realizovali sprievod pozitívnym osobám, alebo osobám, ktoré boli v styku s pozitívnym jedincom, ak tieto potrebovali ísť k lekárovi alebo do nemocnice. Keďže z miestnej a komunitnej znalosti vedeli, ktorí členovia komunity musia byť v karanténe, pri zistení, že sa pohybujú na verejnom priestranstve alebo na miestach verejnosti prístupných, vyzývali ich, aby sa bezodkladne presunuli do miesta bydliska alebo do miesta, kde majú nahlásený karanténny pobyt. Pravidelne spolupracovali s príslušníkmi mestskej polície pri strážení týchto osôb v lokalitách s rómskou

	komunitou, využívali svoju miestnu znalosť a pomery a boli nápomocní zasahujúcim príslušníkom mestskej polície.
Čo sa robí aktuálne:	Veľký prínos členov MOPS bol pri opakovanom testovaní obyvateľstva, kedy boli nasadzovaní do lokality Orechov dvor, kde riadili a zabezpečovali bezproblémový priebeh testovania. Svojim aktívnym prístupom alebo zásahom preventívne predchádzali hroziacej eskalácii emotívnych reakcií rómskeho etnika na odbernom mieste. Mestská polícia má zásluhou adresne nasadzovanej činnosti hliadok MOPS zvýšenú mieru informovanosti o aktuálnom stave protispoločenskej činnosti MRK.
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Naviazané na nenávratný finančný príspevok (ďalej NFP) z európskych štrukturálnych a investičných fondov operačného programu Ľudské zdroje na projekt s názvom Zvýšenie zamestnanosti ľudí žijúcich v prostredí marginalizovaných rómskych komunít.
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Mestská polícia navrhuje rozšíriť členov miestnej občianskej poriadkovej služby o štyroch členov.
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • Mestská polícia opakovane navrhuje vytvoriť štandardné podmienky na prezlečenie, občerstvenie, toaletu pre členov MOPS v lokalite Krškany a Dražovce vo forme zariadenia jednej miestnosti s toaletou, stolom, dvomi stoličkami, skrinka na veci a podobne, ktoré by slúžili iba pre potreby členov MOPS. • Navrhujeme, ak Mesto disponuje materiálными alebo finančnými prostriedkami (staršie a nevyužívané vozidlo) prideliť MOPS jedno funkčné vozidlo na presuny, pretože lokality Krškany, Dražovce a Orechov dvor sú okrajové mestské časti, hliadky MOPS sú častokrát telefonicky inštruované na rýchly presun z jednej lokality do druhej na riešenie problémov.
Odborný garant:	odbor projektového a strategického riadenia
Finančné plnenie:	<p><u>Celkové náklady na mzdy za rok 2021 (4 ľudia): 40 875,00 €</u> (do 30.6.2021 hradené z projektu v sume 20 081,00 € a od 1.7.2021 hradené z mestského rozpočtu v sume 20 794,00 €)</p> <p><u>Celkové náklady na mzdy za rok 2022 (4 ľudia): 41 587,00 €</u> hradené iba z mestského rozpočtu</p> <p>- prípade ak by bolo zamestnaných v zmysle organizačnej štruktúry 8 ľudí, dopad na rozpočet by bol 83 174,00 € na mzdy plus dodatočné náklady ako oblečenie, zázemie</p> <p>Vyčlenenie staršieho resp. nevyužitého vozidla Zriadenie zázemia pre členov MOPS v lokalitách Dražovce a Krškany</p>

Časový plán	priebežne
Problém 4	Sociálny podnik
Stručný opis problému:	Sociálny podnik, je samozrejme vo svojej podstate taktiež forma podnikania, ale s rozdielom na koncovú orientáciu. Osobne to môžeme chápať a definovať ako určitú formu sociálneho aspektu, sociálnej hodnoty alebo aj pridanej hodnoty vo forme sociálneho významu podniku. Založením sociálneho podniku môžeme reflektovať na konkrétne problémy, nedostatky a nedokonalosti konkrétneho regiónu, prípadne miestnej komunity. Samozrejme, aj sociálny podnik, tak ako normálny podnik, sa snaží o maximalizáciu ziskov. Sociálny aspekt sa ale následne prejavuje v tom, že maximalizácia ziskov nejde na úkor zamestnanca. Ten je braný ako prostriedok na prežitie sociálneho podniku. Prvoradým cieľom v tomto prípade je integrácia zamestnanca do pracovného procesu. Keďže sociálne podnikanie je spôsob podnikania, ktorý v sebe spája princípy podnikateľského prostredia a riešenia spoločenských problémov, môže byť veľmi účinným a vhodným nástrojom na riešenie a podporu miestneho alebo regionálneho rozvoja, ako aj prostriedkom pre vytváranie pracovných príležitostí pre ľudí znevýhodnených na trhu práce, často ľudí s nízkou mierou kvalifikácie. Sociálny podnik môže slúžiť aj ako vhodný nástroj a súčasť rozvojovej stratégie obce, alebo spôsob vytvárania pracovných príležitostí pre ľudí znevýhodnených na trhu práce priamo v obci.
Cieľový stav:	Identifikovať také príležitosti, ktoré umožnia založiť a dlhodobo udržať stabilný sociálny podnik a vytvoriť nové pracovné miesta pre ľudí s rôznymi formami znevýhodnenia.
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	-
Čo sa robí aktuálne:	V súčasnosti sa myšlienka sociálneho podniku začala riešiť na úrovni mesta a Implementačnej agentúry (IA) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V minulosti prebehli viaceré rokovania s IA. Pripravované pracovné stretnutie na úrovni regionálnej koordinátorky na túto tému so zástupcami mesta. Cieľom stretnutia je zadefinovanie konkrétnych krokov na najbližšie obdobie, ktoré by smerovali k založeniu sociálneho podniku v meste Nitra. Definovanie legislatívnych mantinelov a tiež možností financovania cez externé zdroje (dotácie, nenávratné príspevky...)
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	-nedostatočná skúsenosť s prípravou sociálneho podniku a ľudský faktor

<p>Návrh okamžitých riešení/opatrení:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - začať monitorovať trh práce v našom území. Definovať možnosti, ktoré vzniknú a vytipovať potencionálnych budúcich zamestnancov podniku. Analýzou zistiť, či budeme vedieť naplniť pracovné pozície vhodnými zamestnancami. Predmetná analýza by mala zdefinovať úlohu sociálneho podniku v kontexte strategického rozvoja územia s prihliadnutím na využitie miestnych zdrojov a potenciálu územia. - definovať ciele sociálneho podniku - čo chceme našim podnikateľským zámerom dosiahnuť. Napríklad zlepšiť životné podmienky obyvateľov v obci zvýšením zamestnanosti, prípadne poskytnúť prístup obyvateľov k službám, ktoré sú v danom regióne nedostupné alebo poskytnutie prechodného zamestnania občanom, ktorí boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie a sociálny podnik im poskytuje prechodné zamestnanie, v ktorom rozvíjajú svoje pracovné zručnosti a stáva sa „prípravkou“ pre vstup na otvorený trh práce – na prácu v bežnom podniku. - načrtneme si predbežný časový harmonogram kedy a za akých podmienok to chceme dosiahnuť - dlhodobý/krátkodobý horizont, v závislosti od poskytovanej služby/výrobku. - zdefinovať prípadné riziká predmetného podnikateľského zámeru (komu budeme produkt/službu ponúkať, aká je priama aj nepriama konkurencia v regióne, kúpyschopnosť obyvateľstva s prihliadnutím na daný produkt/službu, prípadný nezáujem o službu/produkt...).
<p>Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Analýza východiskovej situácie</u> – prieskum trhu potencionálnych zákazníkov, konkurencie a partnerov. Výber predmetu podnikania by mal vychádzať z potrieb trhu - teda ideálne je zamerať sa na odvetvie, v ktorom je konkurencia menšia alebo také, ktoré v regióne nie je vôbec rozvinuté, no je po ňom dopyt. 2. <u>Podnikateľský plán sociálneho podniku</u> – potrebné popísať na aký spoločenský problém podnikateľský plán reaguje, vhodné ho kvantifikovať a pomenovať dôvody, prečo chce sociálny podnik riešiť práve tento problém, aká je motivácia a prečo je podnikateľské riešenie problému vhodnou cestou. Zdefinovať základné informácie o produkte (výrobku, alebo poskytovanej službe), ktorý bude podnik vyrábať (poskytovať). 3. <u>Marketingový plán sociálneho podniku</u> - predaj samotnej služby/produktu. Je žiadúce vytvoriť marketingový plán, spolu so správnou definíciou produktu/služby v kontexte sociálneho podnikania, stanovenie ceny alebo odlišenie produktu/služby od konkurencie. 4. <u>Finančný manažment sociálneho podniku</u> - Potreba zamerania sa na orientáciu v téme finančného manažmentu, pravidiel identifikácie rizika, sledovania

	<p>výdavkov a výnosov ako i hlavných povinností voči zákonu o účtovníctve, s ktorými musí byť každý manažér sociálneho podniku oboznámený.</p> <p>5. <u>Personálny manažment sociálneho podniku</u> - Sociálne podniky často pracujú so špecifickou skupinou zamestnancov, ktorá potrebuje osobitý prístup a podporu.</p>
Odborný garant:	odbor projektového a strategického riadenia
Finančné plnenie:	<p>Na základe podnikateľského zámeru je možné definovať potrebné finančné zdroje. Pri odvážnych projektoch (výroba potravinárskych produktov, práčovňa, ovocný sad) môžeme počítať s financovaním vo výške cca 20 000 až 50 000 € na základnú infraštruktúru pred spustením projektu. Možné financovanie je vo výške 25 % z 80% celkových nákladov.</p> <p>Možné zdroje z rozpočtu mesta Nitry ako in house zákazka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čistenie chodníkov od buriny: 8 000 € (rozpočet 2020) - čierne skládky: 30 000 € (rozpočet 2020)
Časový plán	priebežne

PO 6: INTERKULTÚRNA SPOLUPRÁCA

Problém 1	Prenájom/krátkodobé užívanie priestorov KZ v majetku mesta – v zmysle stanovených podmienok /VZN č.13/2019, Cenník mesta Nitra/
Stručný opis problému:	V oboch mestských častiach sa ukazuje ako problematické dodržať podmienky prenájmov stanovených vo VZN a následne podpísaných zmluvách. Uskutočnením prenájmov v zmysle podmienok stanovených v zmluve priestory nastali problémy s dodržiavaním zákonom stanovených hladín hluku počas doby nočného klľudu (Krškany), priestory sa vracajú nedostatočne upratané s poškodeniami interiéru a v prípade Krškán čiastočne aj exteriéru KD (nájomcovia neboli priamo z mestskej časti). V jednom prípade (kar – Dražovce) bol prebratý objekt KD v pôvodnom stave, nájomcom boli obyvatelia mestskej časti, domáca integrovaná komunita.
Cieľový stav:	Dodržanie štandardných podmienok krátkodobého užívania priestorov KZ v majetku mesta
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Nahlasovanie krátkodobého užívania MsP, ktorá súčinne poskytuje počas nočných podujatí v KZ zvýšený dohľad v KZ. Uskutočnilo sa podujatie v KD Dolné Krškany s účasťou MOPS, kde bola počas podujatia porušená 549/2007 Z. z., Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku,

	infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, tiež objekt odovzdaný s poškodeniami, problém riešený v súčinnosti s MOPS.
Čo sa robí aktuálne:	Rokuje sa o zmene zmluvne stanovených podmienok na krátkodobé užívanie KZ
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Potreba dodržať štandardné podmienky krátkodobého užívania nájomov
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> Zvážiť stanovenie zmluvných sankcií za nedodržanie podmienok stanovených v zmluvách do všetkých uzatváraných zmlúv
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> VMČ č. 6 navrhoval kauciu 3000 eur; odbor kultúry v súčinnosti s odborom majetku a odborom právnym a vymáhania pohľadávok navrhuje upraviť podmienky v zmluvách, stanoviť všeobecné sankcie, prísne kontroly preberania priestorov, spísané protokoly o prevzatí a následné prípadné uplatnenie sankcie
Odborný garant:	odbor kultúry
Finančné plnenie:	
Časový plán	priebežne
Problém 2	Spoločné podujatia v mestských častiach/sociálna inklúzia
Stručný opis problému:	Počas prevádzkovania kultúrnych zariadení v mestských častiach odborom kultúry sa ako ďalší problém sociálna prejavuje organizácia spoločných podujatí v daných lokalitách, nastavenie sociálnej inklúzie.
Cieľový stav:	Kompaktný živý komunitný spoločenský a kultúrny život v mestských častiach s integrovanou participujúcou minoritou
Čo sa urobilo v rokoch 2019 - 2020:	Mesto Nitra v rámci dotačnej politiky (vyhlásenej dotačnej výzvy v oblasti živej kultúry) podporuje už piatym rokom festival rómskej kultúry Amaro fest na amfiteátri v Nitre, usporiadateľom je Rómska umelecká agentúra, prezentácia rómskych umelcov je na vynikajúcej úrovni, poskytuje možnosť návštevy a kultúrneho vyžitia nielen pre Rómov z Nitry, ale celého regiónu, možnosť spoznávania aktuálnej rómskej kultúry pre všetkých. Ďalej ako príklad organizácie lokálnych podujatí v daných mestských častiach je možné uviesť podujatie v mestskej časti Dolné Krškany – v rámci podujatia boli ako účinkujúci v rámci dramaturgie zaradení aj žiaci ZŠ; nastal problém majority obsadením takmer celých priestorov diváckou účasťou rómskej komunity, problém s “diváckou” kultúrou (podobne napr. KD Mlynarce)

Čo sa robí aktuálne:	Rozbiehajú sa spoločné projekty so školami, subjektami pôsobiacimi v oblasti práce so znevýhodnenými skupinami, minoritou, nadväzovanie spolupráce s komunitnými centrami
Obmedzenia pôsobnosti samosprávy:	Je potrebné prihliadať na záujem komúnit o zvýšenú participáciu zo strany cieľových skupín
Návrh okamžitých riešení/opatrení:	Počas rozbiehajúcich sa projektov a aktivít zorganizovať workshopy a podujatia s príkladmi dobrej praxe zo Slovenska, zároveň zvýšiť stupeň spolupráce s miestnymi základnými školami. Postupne zaradiť do programu celoročných podujatí v mestských častiach 1 podujatie – prezentácia aktivít komunitných centier a ZŠ v rámci tradičných aktivít v KD (napr. Deň matiek), pozvať obyvateľov mestskej časti – možnosť vidieť komunitu aj z iného než problémového hľadiska. Opätovne podporiť aktivity komunity v schválenej dotačnej schéme.
Návrh dlhodobých, prípadne nad-lokálnych riešení/opatrení:	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci krúžkov v ZŠ a komunitných centrách napr. tanečný v spolupráci s etnografiou UKF – napr. „Láče cháve“ – postupne nenásilne integrovať do organizovaných podujatí v mestských častiach za podmienky záujmu zo strany rómskej komunity, v súčinnosti s prirodzeným lídrom, ktorý v spolupráci s mestom dokáže vzbudiť záujem o spoluprácu, inklúziu, prezentovať výstupy z tvorivých dielní v komunitných centrách a ZŠ aj priestoroch KD, obe aktivity predstavujú možnosť prezentovať rómsku komunitu, jej autentickú kultúru majorite a zároveň postup smerom k sociálnej inklúzii, • Navrhované aktivity v rámci konceptu kultúrneho programu kandidatury mesta Nitry na EHMK 2026 v bid booku č. 1(2020): <ul style="list-style-type: none"> ○ fjúžn nitra (festival) – podujatie zamerané na prezentáciu a integráciu menšinových komúnit, cudzincov v meste, okrem iných aj rómskej komunity • Navrhované aktivity v rámci konceptu stratégie rozvoja publika kandidatury mesta Nitry na EHMK 2026 v bid booku č. 1(2020): <ul style="list-style-type: none"> ○ Art Breaks (Prestávky s umením) – aktivity rozvoja publika (výstavy, workshopy) na školách s rómskou majoritou
Odborný garant:	odbor kultúry, tím EHMK
Finančné plnenie:	Rozpočet: odbor kultúry MsÚ v Nitre, projekt EHMK, aktuálne grantové schémy
Časový plán	priebežne 2021 - 2021